MODEL PAPER

बोर्ड ऑफ सेकंडरी एज्युकेशन राजस्थान

Download PDF

aglasem.com

राजस्थान राज्य शैक्षिक अनुसंधान एवं प्रशिक्षण परिषद्,उदयपुर

प्रारम्भिक शिक्षा पूर्णता प्रमाण पत्र 2024

नमूना प्रश्न –पत्र

कक्षा–8

विषय – संस्कृत

अवधि – 2.30 घण्टे पूर्णांक–80

प्र.1 सुभाषितानि पदे प्रयुक्तः उपसर्गः अस्ति– 1

(क) सुभा (ख) सु

(ग) नि (घ) स् ( )

प्र.2 ''एषः मामेव खादितुम् इच्छति।'' रेखांकित पदे प्रयुक्तः प्रत्ययः अस्ति– 1

(क) तुम् (ख) ल्यप्

(ग) तुमुन् (घ) अनीयर् ( )

प्र.3 यः गजपरिमाणं धारयति गजधरः कथ्यते। 1

अस्मिन् वाक्ये सर्वनामपदम् अस्ति.–

(क) यः (ख) गजपरिमाणं

(ग) धारयति (घ) कथ्यते ( )

प्र.4 इयं वीरभोग्या तथा कर्मसेव्या। अस्मिन् वाक्ये अव्ययपदम् अस्ति– 1

(क) इयं (ख) कर्मसेव्या

(ग) वीरभोग्या (घ) तथा ( )

प्र.5 राकेशस्य भार्या अस्ति: 1

(क) माला (ख) अम्बिका

(ग) शालिनी (घ) मालिनी ( )

प्र.6 गुहायाः स्वामी आसीत्– 1

(क) खरनखरः (ख) दधिपुच्छः

(ग) चञ्चलः (घ) लोमाशिका ( )

प्र.7 भारतजनताऽहम् कवितायाः रचनाकारः अस्ति– 1

(क) श्रीधरभास्करः वर्णेकरः (ख) डॉ कृष्णचन्द्रः त्रिपाठी

(ग) डॉ रमाकान्तः शुक्लः (घ) पं. विष्णु शर्मा ( )

@RSCERT NOT TO BE REPUBLISHED

प्र.8 आत्मवशं .....भवति– 1

(क) क्लेशं (ख) बलम्

(ग) दुःखम् (घ) सुखम् ( )

प्र.9 विशेषणं विशेष्यमेलनं कुरूत– 4×½=2

विशेषणं	विशेष्यः
(क) मौखिकम्	(1) सामग्री
(ख) मनोगताः	(2) उपकारः
(ग) महान्	(3) भावाः
(घ) टङ्.कता	(4) ज्ञानम्

प्र10 उचितं क्रियापदानि मंजूषात् चित्वा रिक्त स्थानानि पूरयत। 4×½=2

(विचलति, आसीत चलति, कृतवती)

(क) एका शिक्षिका गृहात् पुस्तकानि आदाय.....।

(ख) सा स्वदृढनिश्चयात् न.....।

(ग) सा आङ्.ग्लनभाषाया अपि अध्ययनं.....।

(घ) सः स्त्रीशिक्षायाः प्रबलः समर्थकः.....।

प्र.11 रेखाङ्.कत पदमाधृत्य प्रश्ननिर्माणं कुरूत– 2×½=2

(क) वयं स्वदेशस्य राज्यानां विषये ज्ञातुमिच्छामि।

प्रश्नः .....?

(ख) पृथ्वीसूर्ययोः मध्ये चन्द्रस्य छाया पातेन सूर्य–ग्रहणं भवति।

प्रश्नः .....?

प्र.12 कोष्ठकेषु दत्तेषु शब्देषु समुचितां विभक्तिं योजयित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत– 4×½=2

(क) .....सह पुत्रः गतः। (जनक)

(ख) .....परितः पुष्पाणि सन्ति। (विद्यालय)

(ग) ..... नमः । (गणेश)

(घ) .....सर्वतः अट्टालिकाः सन्ति। (नगर)

प्र.13 सन्धि विच्छेदं / सन्धि युक्तं च कुरूतः। 2×1=2

(क) पर्यावरणम् = ...+.....।

(ख) कर्गद+ उद्योगे= ----------।

प्र.14 गृहाणि अस्माभिः नित्यं <u>स्वच्छानि</u> क्रियन्ते 2×1=2

अत्र रेखांकित पदयोः विशेषणं विशेष्यं च पदं पृथक्कुरूत।

(क) विशेषणम् .....।

(ख) विशेष्यम् .....।

@RSCERT NOT TO BE REPUBLISHED

प्र.15 अधोलिखितानां प्रश्नानामुत्तराणि एकपदेन लिखत– 4×1=4

(क) निजनिकेतनं कुत्र अस्ति ?

उत्तरम् .....।

(ख) अहं कस्मात् कठिना भारतजनता अस्मि?

उत्तरम् .....।

(ग) कीदृशं जलं पिबेत् ?

उत्तरम् .....।

(घ) भारतस्वर्णभूमौ किं सदैव सुपूर्णमस्ति?

उत्तरम् .....।

प्र.16 अधोलिखितनां प्रश्नानामुतराणि पूर्णवाक्येन लिखत। 4×1=4

(क) सिंहः कस्मिन् समये गुहायां समीपे आगतः?

उत्तरम् .....।

(ख) वंशवृक्षवस्तूनाम् उपयोगः कुत्र क्रियते?

उत्तरम् .....।

(ग) के कूपात् जलोद्धरणम् अवारयन् ?

उत्तरम् .....।

(घ) वयं शिक्षिताः अपि कथमाचरामः?

उत्तरम् .....।

प्र.17 मञ्जूषातः उचितानि संज्ञापदानि चित्वा रिक्तस्थानानि पूरयत। 4×1=4

शालिनी, आर्यभट, वस्त्राणि, भगिनीप्रदेशः

(क) नद्यां.....प्रक्षालयन्ति।

(ख) .....ग्रीष्मावकाशे पितृगृहम् आगच्छति।

(ग) महान् गणितज्ञ.....आसीत्।

(घ) भ्रमणाय .....समीचीनः।

प्र18 'क' स्तम्भे दत्तं श्लोकांशान् 'ख' स्तम्भेन सह सुमेलनं कुरूत। 4×1=4

'क' स्तम्भः	'ख' स्तम्भः
(क) इयं ज्ञानिनां	(i) शक्या कर्तुं वर्षशतैरपि।
(ख) विपश्चिज्जनानाम्	(ii) सहेते सम्भवे नृणाम्।
(ग) यं मातापितरौ क्लेशं	(iii) चैव वैज्ञानिकानां।
(घ) न तस्य निष्कृतिः	(iv) इयं संस्कृतानाम्।

प्र. 19 प्रश्नपत्रादतिरिक्तं पाठ्यपुस्तकस्य द्वौ श्लोकौ लिखत। 2×2=4

(i) .....

.....

.....

(ii).....

© RSCERT NOT TO BE REPUBLISHED

.....

.....

.....

प्र..20 चित्रं दृष्ट्वा मंजूषातः पदानि च प्रयुज्य चत्वारि वाक्यानि रचयन्तु।

रक्षाबन्धनम्, रक्षासूत्रम्, भगिनी, त्योहारं, नारिकेलं

उत्तरम (i) .....

(ii) .....

(iii) .....

(iv) .....

अथवा

मंजूषायां लिखितानां शब्दानां सहाय्येन कथां लिखत – 8×½=4

अपलायत्, सहसा, खरनखरः, पशवः, दृष्ट्वा, सिंहस्य, दधिपुच्छ, आह्वयत्

एकस्मिन् वने.....नाम सिंहः प्रतिवसति स्म। क्षुधार्त सिंहः सूर्यास्तसमये गुहां .....अचिन्तयत्–''एतस्या गुहायां रात्रौ कोऽपि जीवः आगच्छति। गहायाः स्वामी. .....आगत्य पश्यति यत् सिंहपदपद्धतिः गुहायां बहिरागता न दृश्यते। सः दूरस्थः श्वं कर्तुमारब्धः –भो बिल! मया त्वया सह समयःकृतोऽस्ति किं न स्मरसि? एतच्छुत्वा सिंहः ..... शृगालस्य आहवानमकरोत्।.....उच्चगर्जन प्रतिध्वनिना सा गुहा उच्चैः शृगालम्.....। अनेन अन्येऽपि .....भयभीताः अभवन्।शृगालोऽपि ततः दूरं.....।

@RSCERT NOT TO BE PUBLISHED

प्र.21 अधोलिखितानां वाक्यानां घटनाक्रमानुसारेण क्रमायोजनं कुरुत। 8×½=4

(क) अनारतं कूर्दनेन सः श्रान्तः अभवत।
(ख) लोमाशिका एतां वार्तां शृणोति स्मः।
(ग) आसीत् कश्चित् चंचलो नाम व्याधः
(घ) वृक्षः अवदत्, 'मानवाः अस्माकं छायायां विरमन्ति।'
(ङ.) चञ्चलः वृक्षम् उपगम्य अपृच्छत्।
(च) पुनः पुनः कूर्दनं कृत्वा दर्शय।
(छ) एका लोमशिका बदरी–गुल्मानां पृष्ठे निलीना।
(ज) केन प्रकारेण त्वम् एतस्मिन् जाले प्राविशत्।

उत्तर .....।
.....।
.....।
.....।
.....।
.....।
.....।
.....।

प्र.22 निम्नलिखितेषु कोऽपि द्वयोः श्लोकयोः भावार्थं हिन्दी भाषायां लिखत– 4×2=8

(क) चिन्तनीया हि विपदाम् आदावेव प्रतिक्रियाः।
न कूपखननं युक्त प्रदीप्ते वह्निना गृहे।।

(ख) जहीहि भीतिं भज–भज शक्तिम्।
विधेहि राष्ट्रे तथाऽनुरक्तिम्।
कुरू कुरू सततं ध्येय–स्मरणम्।
सदैव पुरतो निधेहि चरणम्।।

(ग) उत्सवप्रियाऽहं श्रमप्रिया, पदयात्रा देशाटन–प्रिया।
लोककीर्डासक्ता वर्धेऽतिथिदेवा, भारतजनताऽहम्।।

उत्तरम्–

1. .....
.....
.....
.....
.....

2. .....
.....
.....

@RSCERT NOT TO BE REPUBLISHED

.....

.....

प्र.23 '' गृह शून्यं सुतां विना'' अथवा'' डिजी भारतम्'' पाठस्य सारं स्वभाषायां लिखत–

उत्तरम्–

@RSCERT NOT TO BE REPUBLISHED

प्र.24 मञ्जूषातः पदानि गृहित्वा '' अस्माकं राजस्थानम्'' 8X1=8

विषयोपरि अष्टवाक्यानि रचयत।

उत्सवप्रियः, पर्यटनप्रदेशः, राजधानी, मरुप्रदेशं, अरावली, विविधता, खनिजम्, चर्मणवती, पशुपालनम्

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

6.....

7.....

8.....

अथवा

रिक्तस्थानानि मंजूषातः पूरयित्वा प्रार्थना पत्रं लिखत।

मनोहरः, अवकाशार्थं, शासकीय, आवश्यकं, सधन्यवादः, आगन्तुम, प्रधानाचायः, एकदिवसस्य

सेवायाम्

श्रीमन्तः .....महोदयाः

.....उत्कृष्ट उच्चतर माध्यमिक विद्यालयः

श्री गंगानगरम्

विषयः .....प्रार्थना पत्रम्

महोदयाः,

निवेदनम् अस्ति यत् मम गृहे अद्य .....कार्यम् अस्ति। अतः अहं विद्यालयम्.....न शक्नोमि। कृपया अवकाशं स्वीकरोतु।

.....

दिनांक .....

भवनाम् आज्ञापालकः शिष्यः

नाम.....

कक्षा अष्टमी

@RSCERT NOT TO BE REPUBLISHED

प्र.25 अधोलिखितं गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतभाषायां लिखत। 4x2=8

प्लास्टिकस्य मृतिकायां लयाभावात् अस्माकं पर्यावरणस्य कृते महती क्षतिः भवति। पूर्व तु कार्पासेन, चर्मणा, लौहेन, लाक्षया मृत्तिकया, काष्ठेन वा निर्मितानि वस्तूनि एव प्राप्यन्ते स्म। अधुना तत्स्थाने प्लास्टिकनिर्मितानि वस्तूनि एव प्राप्यन्ते।

प्र.1 प्रस्तुतं गद्यांशस्य उचितं शीर्षकं लिखत।

उत्तरम् .....

प्र.2 पर्यावरणस्य क्षतिः केन भवति?

उत्तरम् .....

प्र.3 प्राकृतिकं वस्तूनि स्थाने वर्तमाने किं प्रयुज्यते?

उत्तरम् .....

प्र.4 प्राचीनकाले कैः निर्मितानि वस्तूनि एव प्राप्यन्ते स्म।

उत्तरम् .....

.....

.....

.....

@RSCERT NOT TO BE REPUBLISHED

Sample Papers

- CBSE Sample Papers
- ICSE / ISC Board Sample Papers
- AP Board Sample Papers
- Assam Board Sample Papers
- Bihar Board Sample Papers
- Chhattisgarh Board Sample Papers
- Goa Board Sample Papers
- Gujarat Board Sample Papers
- Haryana Board Sample Papers
- HP Board Sample Papers
- J&K State Board Sample Papers
- Jharkhand Board Sample Papers
- Karnataka Board Sample Papers
- Kerala Board Sample Papers

Sample Papers

- MP Board Sample Papers
- Maharashtra Board Sample Papers
- Manipur Board Sample Papers
- Mizoram Board Sample Papers
- Orissa Board Sample Papers
- Punjab Board Sample Papers
- Rajasthan Board Sample Papers
- Tamil Nadu Board Sample Papers
- Telangana State Board Sample Papers
- Tripura Board Sample Papers
- UP Board Sample Papers
- Uttarakhand Board Sample Papers
- West Bengal Board Sample Papers

